

کرمانشاه استان هلشتاین ارزیابی طول دوره بعد از زایمان تا اولین فحلی و تعداد تلقیح منجر به آبستنی در گاوهای

سیروس فراستی^{*}، حسین مولانیان

^{*} مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی کرمانشاه، ferasati2004@yahoo.com

چکیده: این تحقیق به منظور تعیین تعدادی از پارامترهای تولید مثلی گاوهای هلشتاین استان کرمانشاه انجام گردید. با مراجعه به تمام گاوداری های استان پرسشنامه ای حاوی معیارهای کمی ارزیابی کننده راندمان تولیدمثلی تکمیل گردید. نحوه طراحی پرسشنامه ها طوری بود که در نهایت به سوالاتی اساسی از قبیل متوسط نسبت تعداد دفعات تلقیح منجر به آبستنی و متوسط طول مدت بعد از زایمان تا اولین فحلی در هر کله پاسخ داده شود. تجزیه و تحلیل داده ها بر اساس طرح کاملاً تصادفی نامتعادل و مقایسه میانگین ها با استفاده از آزمون چند دامنه ای دانکن صورت گرفت. میانگین صفات تولید مثلی مورد ارزیابی شامل طول دوره بعد از زایمان تا اولین فحلی و تعداد تلقیح منجر به آبستنی در گله های گاو هلشتاین شهرستان های مختلف استان تفاوت معنی داری با هم ندارند ($p > 0/05$). میانگین و انحراف معیار طول دوره بعد از زایمان تا اولین فحلی و تعداد تلقیح منجر به آبستنی در کل گله های گاو هلشتاین موجود در استان به ترتیب، $1/61 \pm 48/99$ روز و $0/05 \pm 1/87$ بار بدست آمد. واژه های کلیدی: اولین فحلی بعد از زایمان - تعداد تلقیح منجر به آبستنی - گاو های هلشتاین - استان کرمانشاه

مقدمه

در پیشرفته ترین گاوداری ها تلقیح زود هنگام گاوها بعد از زایش، مد نظر قرار می گیرد و هدف حفظ فاصله زایش ۱۳ - ۱۲ ماه می باشد (۹). فاصله زایش های طولانی به خاطر روزهای باز زیاد و شاید دوره های خشک طولانی می باشد. تغذیه نامناسب و سایر تنش ها می توانند باعث کاهش میزان آبستنی و در نهایت فاصله زایش های طولانی شود (۹). از طرف دیگر عملکرد تولید مثلی گاو تاثیر مهمی روی پیشرفت ژنتیکی گله دارد به طوری که کاهش میزان آبستنی باعث طولانی شدن فاصله نسل و افزایش حذف اجباری گاوها می شود (۱۱). لذا افزایش روزهای باز با طولانی شدن فاصله نسل و کاهش شدت انتخاب باعث کاهش پیشرفت ژنتیکی گله می شود. با افزایش روزهای باز به رغم افزایش تولید شیر در کل دوره ولی از میزان سود خالص گله کاسته می شود. همچنین طولانی شدن روزهای باز باعث افزایش میزان حذف اجباری گاوها می شود و به سبب آن نیاز به تلیسه جایگزین افزایش می یابد (۱۱). هدف از این تحقیق دستیابی به وضعیت موجود برخی صفات تولیدمثلی در واحدهای گاوداری شیری صنعتی استان کرمانشاه و مشخص نمودن نقاط قوت و ضعف این واحدها بود.

مواد و روش ها

به منظور اجرای این پروژه پرسشنامه ای حاوی سوالات اساسی تهیه گردید تا وضعیت تولید مثلی موجود در واحدهای گاوداری شیری موجود در استان (۲۳۶ واحد) مورد بررسی قرار گیرد. با هماهنگی و مساعدت معاونت بهبود تولیدات دامی استان و کارشناسان سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان از زمستان ۸۸ لغایت یکسال به تک تک این واحدها عزیمت نموده و با استفاده از مشاهدات عینی و اطلاعات موجود در دفاتر ثبت یا رایانه ها، پرسش نامه ها تکمیل گردیدند. صفات تولیدمثلی مورد نظر شامل طول دوره بعد از زایمان تا اولین فحلی^{۱۰۶} و تعداد تلقیح منجر به آبستنی بودند. با مطالعه و استخراج

¹⁰⁶ Interval from calving to first estrus